

[Cancerformer](#)

Sköldkörtelcancer

Cancer i sköldkörteln innebär att en cancertumör har uppstått i halsen, i en körtel som tillverkar hormoner. De flesta kan få behandling som gör att de blir av med sjukdomen.

Att ha en knöl på halsen är vanligt och är för det mesta inte cancer. Knölen kan till exempel vara ett tecken på [knölstruma](#), en ofarlig cysta eller en blödning.

Vad är cancer i sköldkörteln?

Sköldkörteln finns framför luftstrupen, under struphuvudet

[Sköldkörteln](#) finns i halsen, framför luftstrupen. Den bildar hormoner som bland annat behövs för kroppens ämnesomsättning.

Cancer i innebär att det har bildats en cancertumör. Det finns olika former av sköldkörtelcancer:

- Papillär cancer är den vanligaste formen av sköldkörtelcancer och kan utvecklas både hos barn och vuxna i alla åldrar.
- Follikulär cancer är näst vanligast. De flesta som får den här formen av sköldkörtelcancer är över 40 år.
- Medullär cancer är ovanlig. Hos en del är sjukdomen [ärfte](#)lig.
- Anaplastisk cancer är mycket ovanlig. Det är den mest allvarliga formen av sköldkörtelcancer. De flesta som får sjukdomen är över 70 år.

Läs mer: [Vad är cancer?](#)

Symtom

En cancertumör i sköldkörteln kan ge något av följande symtom:

- En knöl som syns eller känns på halsen.
- Det känns som om något trycker i halsen.
- Du blir hes utan att du till exempel har ansträngt rösten eller är förkyld.

När och var ska jag söka vård?

Kontakta en [vårdcentral](#) om du har symtom som du tror kan bero på sköldkörtelcancer. Många mottagningar går att kontakta genom att [logga in](#).

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#). Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Undersökningar och utredningar

Genom [Min vårdplan](#) har du möjlighet att vara delaktig i din vård. Du får svar på frågor som är viktiga för dig om din utredning, behandling, uppföljning eller [rehabilitering](#).

Du kan behöva bli undersökt på flera sätt

Du kan behöva bli undersökt på flera sätt för att läkaren ska kunna säga säkert vad dina symtom beror på. Läkaren gör en [kroppundersökning](#). Det är vanligt att bli [undersökt med ultraljud](#).

Ett cellprov brukar också behövas. Då använder läkaren en nål för att suga ut några celler från knölen. Det brukar inte göra ont. De flesta brukar tycka att det känns mindre än när man lämnar ett blodprov. Små barn kan behöva [sövas](#).

Cellprovet skickas till ett laboratorium där man kan se om det finns cancerceller i provet. Cellprov kallas också för biopsi.

Utredning enligt ett standardiserat vårdförlopp

Du utreds enligt ett standardiserat vårdförlopp om läkaren har starka skäl att tro att du har cancer i sköldkörteln.

[Standardiserade vårdförlopp](#) är ett sätt att organisera utredningen så att det går så snabbt som möjligt att bli undersökt, och att få svar på de undersökningar som behövs.

Utredning och behandling av barn och ungdomar

Barn och ungdomar upp till 18 år får oftast åtminstone en del av utredningen eller behandlingen på något av Sveriges sex särskilda barncancercentrum. Där är personalen van att anpassa vården på olika sätt utifrån barns och ungdomars behov.

De kan också ge vägledning så att vården anpassas även om barnet eller ungdomen behöver få vård på en vuxenklirik. Läs mer på sidan [Barn och cancer](#).

En del prover sparas

När du lämnar prov i vården sparas en del prov i en biobank. Prover sparas för att din vård ska bli så bra och säker som möjligt. Läs om [prov i vården som sparas](#).

Behandling

Sköldkörtelcancer opereras. Man är [sövd](#) när man opereras. Efter operationen är det vanligt att behöva stanna en eller några dagar på sjukhuset.

De flesta har lite ont men det finns smärtlindrande behandling. Det går att äta och dricka som vanligt. Rösten kan vara hes men det brukar gå över.

Efter operationen är det olika vilken behandling som behövs. Det beror på vilken form av sköldkörtelcancer du har, hur stor cancertumören är och hur du mår.

Papillär och follikulär sköldkörtelcancer

Papillär cancer och follikulär cancer opereras bort. För det mesta opereras hela sköldkörteln bort, men för en del kan det räcka med att en del tas bort. De närliggande lymfkörtlarna på halsen opereras också om canceren har spridit sig dit.

Vanligt med strålbehandling

Efter operationen är det vanligt att få behandling med radioaktiv jod, som är en typ av [strålbehandling](#). Du får den radioaktiva joden som vätska att dricka eller som en kapsel att svälja. Jod tas upp av sköldkörteln och det innebär att det bara är den som behandlas.

De flesta som får behandling tycker att biverkningarna är lindriga. Det är vanligt att må lite illa, känna sig trött, svullen och öm på halsen, och torr i munnen.

Efter behandlingen blir de flesta av med cancer. Det brukar gälla även om canceren har spridit sig.

Att tänka på när du behandlats med radioaktiv jod

Strålningen fortsätter i upp till en vecka efter behandlingen med radioaktiv jod. De första dygnet behöver du vara kvar på sjukhuset.

Innan du lämnar sjukhuset får du veta av läkaren vad du behöver tänka på fram tills strålningen upphör. Man brukar till exempel behöva hålla lite avstånd till andra människor.

Medullär sköldkörtelcancer

Hela sköldkörteln opereras bort, och även de lymfkörtlar som är närmast. En del behöver bli opererade mer än en gång. Efter operationen kan du behöva [yttre strålbehandling](#) för att få bort all cancer.

Om canceren har spridit sig kan du också behöva läkemedel med så kallade tyrosinkinashämmare. Det är en form av målriktad behandling som hindrar cancercellerna från att växa. Läkemedlet får du som tabletter.

De flesta med medullär cancer kan bli av med sjukdomen, eller leva med den under lång tid.

Anaplastisk sköldkörtelcancer

Du kan behöva både strålbehandling och behandling med cytostatika för att krympa cancertumören innan läkaren opererar bort det som går. [Cytostatika](#) är cellhämmande läkemedel, och samma sak som cellgifter.

Om sjukdomen inte går att bli av med

En del blir inte av med sjukdomen trots behandling. Då kan det ändå vara möjligt att bromsa sjukdomen.

Du kan till exempel få strålbehandling, behandling med cellhämmande läkemedel eller läkemedel som stärker [immunförsvaret](#) mot canceren. Du får också behandling som lindrar symtomen.

Läs mer om [palliativ vård – att förlänga livet eller lindra symtom](#)

Vad kan jag göra själv?

Du som ska opereras behöver [undvika att röka och dricka alkohol en tid före och efter operationen](#). Det är för att minska risken för komplikationer, och för att du ska återhämta dig fortare.

Undvik att röka och att dricka alkohol även om du ska få annan behandling. Då hjälper du immunförsvaret att klara av behandlingen, och levern kan lättare bryta ner läkemedlen.

Påverka och delta i din vård

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du [förstå informationen](#) som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och [hur länge du kan behöva vänta på vård](#).

Du har möjlighet att [få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska](#). Du har också [möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning](#).

Barns rätt att påverka

Barn har rätt att vara med och påverka vården utifrån sin mognad. Mognad kan innebära ålder eller hur länge barnet har haft sjukdomen.

Information ska vara så att barnet förstår. Barn som vill ska få säga vad de tycker och få prata med till exempel läkaren utan att någon annan vuxen är med.

Läs mer i texten [Barns och vårdnadshavares rättigheter i vården](#).

Du bestämmer över vårdplanen

Du har möjlighet att göra en vårdplan tillsammans med kontaktsjuksköterskan. Vårdplanen ska svara på frågor som är viktiga för dig. Det kan till exempel vara om din behandling, uppföljning, rehabilitering och vem du kan kontakta om du

behöver.

Här kan du läsa mer om [kontaktsjuksköterskan](#) och om [vårdplanen](#).

Du kan få en ny medicinsk bedömning

Du kan få en [ny medicinsk bedömning](#) av en annan läkare, om du har en livshotande eller särskilt allvarlig sjukdom. Att få en annan läkares bedömning kan hjälpa dig om du exempelvis är osäker på vilken vård eller behandling som är bäst för dig.

Att få ett sjukdomsbesked

Det är olika hur vuxna eller barn reagerar på ett cancerbesked. Det är vanligt att behöva prata mycket med läkaren och annan vårdpersonal om vad beskedet innebär.

En närstående får gärna vara med, om det är möjligt. Den närstående kan stötta och hjälpa till att minnas vad som har sagts.

Barn som har cancer får ibland veta det efter att personalen först har berättat för barnets vuxna. Det beror på barnets ålder. Det är bra om ni kan få informationen samtidigt, om ni är flera som har vårdnad om barnet. Läs mer om reaktioner i texten [Att få ett cancerbesked](#) och i texten [Barn och cancer](#).

[Ställ frågor](#) om du eller barnet behöver. Du kan få hjälp med [tolk till ditt eller barnets språk](#). Du eller barnet kan också få [tolk vid hörselnedsättning](#).

Olika sätt att få stöd

Vuxna med cancer och närstående kan få hjälp av särskilda sjuksköterskor som kallas kontaktsjuksköterskor. [Kontaktsjuksköterskan](#) ger råd och stöd och kan hjälpa till med en del praktiska saker.

Barn med cancer och deras närstående kan få råd och stöd av konsultsjuksköterskor. Konsultsjuksköterskan hjälper till att informera till exempel skolan.

Du kan också kontakta till exempel Cancerrådgivningen, Cancerfonden eller Barncancerfondens samtalsstöd. Hos Sarkomföreningen eller Ung cancer kan du eller barnet få kontakt med andra personer som är i ungefär samma situation.

Här hittar du [kontaktuppgifter](#) och kan läsa mer om [hjälp och stöd vid cancer](#). Läs mer om stöd vid barncancer i texten [Barn och cancer](#).

För många brukar det kännas lättare när behandlingen väl har börjat och de vet vad som ska hända.

Hur påverkas livet av sköldkörtelcancer?

Livet kan kännas annorlunda även om allt har gått bra och du kan leva som du gjorde före sjukdomen och behandlingen.

Erfarenheterna av vad du har varit med om har du alltid med dig.

Det är vanligt att det känns jobbigt i perioder. Oftast känns det bättre med tiden.

En del känner sig sårbara och oroliga länge efter att behandlingen är klar, även om de kroppsliga besvären är lindriga.

Läs mer om [hjälp med tankar och känslor vid cancer](#).

En del besvär kan uppstå efter att behandlingen är klar men försvinna eller bli lindrigare med tiden. För en del blir besvären bestående.

Tabletter ersätter hormoner

Sköldkörteln tillverkar hormoner som du behöver. Om sköldkörteln har opererats bort helt, får du tabletter som ersätter hormonerna. Du behöver ta tabletterna resten av livet.

Tabletterna kan också minska risken för att cancer ska komma tillbaka.

Att röra på sig kan hjälpa mot trötthet

Det är vanligt att känna sig mycket trött under behandlingen och även efteråt. Vila när du behöver, men undvik att vila länge. Ta hellre flera korta pauser. [Fysisk aktivitet](#) kan också lindra tröttheten.

Läs mer om [trötthet vid sjukdom - fatigue](#).

Barn behöver uppföljning under lång tid

Barn behöver komma på uppföljande besök ganska ofta under flera år. Det är för att se hur barnet utvecklas och att kroppen fungerar efter behandlingen.

För barn som har fått strålbehandling och vissa typer av cytostatika behöver uppföljningarna fortsätta även i vuxen ålder. Det beror på att komplikationer ibland kan uppstå långt efter att behandlingen är avslutad.

Läs mer på sidan [Barn och cancer](#).

Graviditet och amning

En del behandlingar kan vara skadliga för ett foster, eller försvåra en graviditet.

Efter radioaktiv jodbehandling behöver du vänta minst sex månader med att bli gravid eller att använda dina spermier i en graviditet. Du behöver avstå från att amma.

Prata med läkaren om när du kan börja försöka få till en graviditet, och vilket [preventivmedel](#) som är lämpligt fram till dess.

Behandling mot cancer om du redan är gravid

Ibland kan vården behöva anpassas på olika sätt om du är gravid. Till exempel kan man ofta skjuta fram behandlingen med radioaktiv jod till efter graviditet och amning.

Prata med din läkare om hur vården behöver anpassas för dig. Du kommer även att få kontakt med specialistmödravården.

Graviditeten påverkar inte sjukdomen. Cancer kan inte överföras till barnet i magen.

Stöd för dig som är närstående

Det kan kännas svårt att vara närstående till någon som är allvarligt sjuk.

[Här får du råd om hur du kan hantera situationen och vilken hjälp du kan få](#)

Du kan också prata med [kontaktsjuksköterskan](#) om du är närstående och behöver stöd.

Syskon till barn som har cancer kan få stöd av särskilda syskonstödjare. Läs mer på sidan [Barn och cancer](#).

Vad beror sköldkörtelcancer på?

Det vanligaste är att det inte går att säga varför någon får sköldkörtelcancer.

Radioaktiv strålning kan öka risken för sköldkörtelcancer. Det kan till exempel vara om man tidigare har fått strålbehandling.

En del som blir sjuka har en ärftligt ökad risk för sköldkörtelcancer.

Små barn med ärftligt ökad risk kan få sköldkörteln bortopererad för att slippa bli sjuka.

Läs mer om att ha en [ärftligt ökad risk för cancer](#).

MER PÅ 1177.SE

- 📄 [Min vårdplan – ditt stöd för delaktighet och trygghet i cancervården](#)

MER PÅ ANDRA WEBBPLATSER

- 📄 [Nationella vårdprogrammet för sköldkörtelcancer](#)

Senast uppdaterad:

2023-02-17

Redaktör:

Susanna Schultz, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Ola Hessman, kirurg, specialist i hormonsjukdomar, Akademiska sjukhuset, UppsalaLars Hjorth, barnläkare, specialist i barncancersjukdomar, Skånes Universitetssjukhus, Lund

Illustratör:

Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

mer på 1177.se

[Film: Vara nära någon som är cancersjuk](#)

Sjuksköterskan Sanna Wärn berättar vilka råd hon och hennes kolleger brukar ge till närstående vid cancer.

[Mindfulness – medveten närvaro](#)

Medveten närvaro är en metod som kan användas för att hantera bland annat stress, oro och smärta. Metoden går ut på att du fokuserar på nuet med hjälp av dina sinnen och din andning.

[När du loggar in på 1177](#)

Med e-tjänsterna på 1177.se kan du se personlig vårdinformation och kontakta vården på ett säkert sätt. Här kan du läsa mer om de olika e-tjänsterna.

1177 – tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

Om 1177

I

Kontakt

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).